

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
ÚSTAV TEORIE A PRAXE OŠETŘOVATELSTVÍ
140 59 Praha 4 – Krč, Vídeňská 800

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název bakalářské práce: Kvalita života u pacientů s degenerativním onemocněním páteře

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Quality of Life of Patients with Degenerative Disease of the Spine

Autor práce: Lenka Čermáková

Název studijního oboru: Všeobecná sestra

Forma studia: Kombinované

Vedoucí práce: Mgr. Monika Hošťálková pracoviště: ÚTPO, 1. LF UK v Praze

Konzultant: MUDr. Roman Šuman

Oponent práce: PhDr. Renáta Hrdličková, Dis. Pracoviště: ÚTPO, 1. LF UK v Praze

Akademický rok: 2013/2014

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
Abstrakt <ul style="list-style-type: none">▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)?▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce?▪ Má abstrakt přiměřený rozsah?	<ul style="list-style-type: none">▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení (0 bodů)▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky (1-2 body)▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí (3-4 body)▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace (5 bodů)	2
Abstrakt Abstrakt neobsahuje cíle bakalářské práce stanovené autorkou. Taktéž chybí popis metodiky. Klíčová slova odpovídají.		
Odůvodnění a rešerše odborné literatury <ul style="list-style-type: none">▪ Je zdůvodnění práce logické?▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný?▪ Je zvolená literatura aktuální?	<ul style="list-style-type: none">▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená (0-4 body)▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom	12

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? 	<p>nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno (5-10 bodů)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů (11-15 bodů) ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná (16-20 bodů) 	
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury Autorka použila 18 informačních zdrojů, z nichž je 1 zahraniční. Publikace a el. zdroje jsou citovány dle platné citační normy APA. Postrádám citaci odborných ošetřovatelských časopisů.</p>		
<p>Použité metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? ▪ Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? ▪ Má práce logickou strukturu? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám (0-4 body) ▪ Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům (5-10 bodů) ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi (11-15 bodů) ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné (16-20 bodů) 	<p>11</p>
<p>Použité metody a logika struktury práce Autorka v bakalářské práci stanovila 1 hlavní cíl (Zjistit, jaká je kvalita života u pacientů s degenerativním onemocněním páteře před a po operaci) a 3 dílčí cíle (Zjistit, kdo je nejvíce postižen degenerativním onemocněním páteře; Zjistit, zda došlo po operaci páteře ke snížení bolesti v oblasti zad; Zjistit, zda došlo ke zlepšení při běžných denních činnostech po operaci páteře). Pro kvantitativní výzkumné šetření byl, jako technika sběru dat vhodně zvolen anonymní dotazník vlastní konstrukce. Dotazník autorka distribuovala pacientům minimálně 6 měsíců po operaci páteře v ambulanci Ortopedické kliniky nemocnice na Bulovce. Průzkumného šetření se zúčastnilo 34 (100 %) respondentů.</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků (0-8 bodů) ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek (9-16 bodů) ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření (17-23 bodů) ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných 	<p>20</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? 	<p>alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření (24-30 bodů)</p>	
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků Zjištěná data byla zpracována do četnostních tabulek a grafů a opatřena komentářem. V některých položkách spatřuji nesrovnalosti (např. s. 36, tabulka a graf č. 2 – nesouhlasí relativní četnost – 15 respondentů není 26,47 %, ale 44,11 %; s. 38, tabulka a graf č. 4 – nesouhlasí absolutní i relativní četnost – pouhým součtem respondentů není 34, ale pouze 33 a relativní četnost u 2 respondentů nečiní 8,82 %). V kapitole Diskuse opět shledávám nepřesnosti (např. na s. 75 autorka uvádí, že „což potvrdilo, muži snášejí bolest hůře“, ale v na str. 13 uvádí, že „muži zvládají bolest lépe než ženy“ – vyvstává tedy otázka, zda se to potvrdilo?). Na s. 77 autorka uvádí, že by příští průzkumné šetření realizovala u více respondentů, aby je mohla rozdělit na ženy a muže – této myšlence nerozumím, protože ve své práci respondenty takto dělila. Dále bych v diskusi uvítala polemiku s podobnými šetřeními. Autorku Bayerovou sice autorka zmiňuje, ale jen opravdu velmi nepatrně. Je uvedeno doporučení pro praxi. Cíle práce byly splněny. Bakalářská práce obsahuje 7 příloh, které odpovídají jejímu obsahu.</p>		
<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena (0-2 body) ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru (3-5 bodů) ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu (6-8 bodů) ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce (9-10 bodů) 	<p>10</p>
<p>Etické aspekty práce Předpokládám, pacienti s vyplněním anonymního dotazníku souhlasili a etické principy tím tedy byly dodrženy.</p>		
<p>Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem nebo není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána (0-3 body) ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru. Text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu (4-7 bodů) ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru. Je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu (8-11 bodů) ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem. Je napsána na vysoké akademické úrovni (12-15 bodů) 	<p>8</p>
<p>Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce</p>		

Práce odpovídá normám, zákonným ustanovením a předpisům pro psaní závěrečných prací. Struktura teoretické části práce je logicky členěna do kapitol a podkapitol, které respektují zvolené téma. Celá bakalářská práce je poznamenána gramatickými a stylistickými chybami. V teoretické části především pak v kapitole Ošetrovatelská péče je použito velké množství neoborných termínů a výrazů, které by se v podobném typu prací neměly vyskytovat (např. vložení savé podložky, krycí potřeby, naložení bandáží apod.).

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro bakalářské práce
Výborně	100–81
Velmi dobře	80–61
Dobře	60–41

Práci klasifikuji stupněm: velmi dobře (63 bodů)

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

V teoretické části autorka zpracovává anatomii páteře, degenerativní onemocnění páteře, problematiku bolesti zda, typy a etiologii degenerativního onemocnění páteře, diagnostiku, terapii. Samostatná kapitola je věnována ošetrovatelské péči a rehabilitaci. Vzhledem k tomu, že se jedná o práci ošetrovatelskou, předpokládala bych, že se práce bude více zabývat právě ošetrovatelskou péčí. Na teoretickou část práce využila autorka odborného konzultanta MUDr. Romana Šumana.

Technikou sběru dat pro kvantitativní průzkumné šetření byl zvolen anonymní dotazník, který autorkou předkládán pacientům. Získaná data jsou prezentována v tabulkách a grafech, ve kterých spatřuji několik nepřesností. Celá práce je bohužel poznamenána gramatickými, stylistickými chybami a nepřesnou terminologií především v kapitole ošetrovatelské péče.

Práci doporučuji k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

1. V diskusi uvádíte...“potvrdilo se, že muži snášejí bolest hůře“, ale v na str. 13 uvádíte, že „muži zvládají bolest lépe než ženy“. Můžete tato protichůdná tvrzení vysvětlit?

Praha, 22. 5. 2014

Místo a datum vypracování posudku

Podpis vedoucího práce

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.